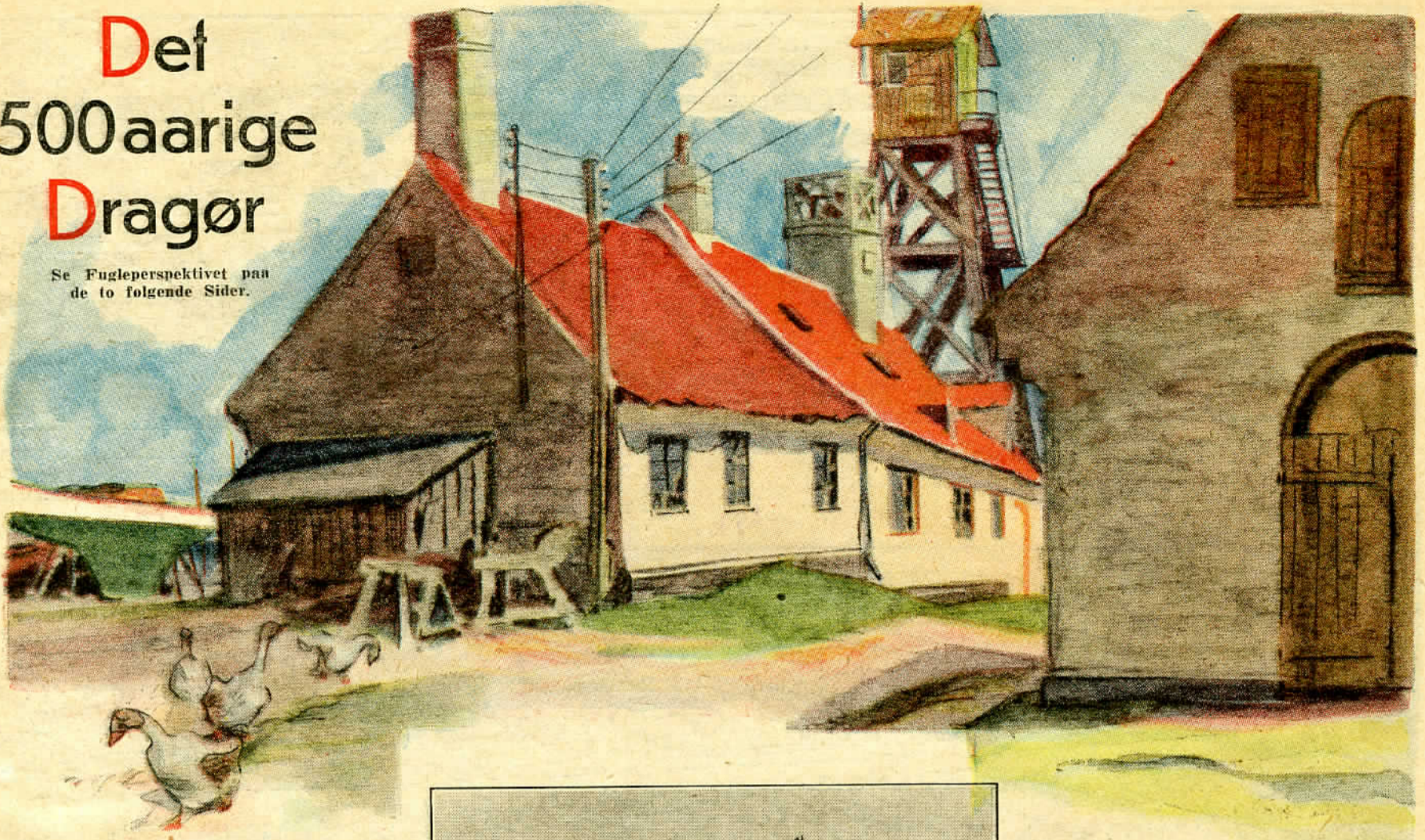

Det 500aarige Dragør

Se Fugleperspektivet paa
de to følgende Sider.

Lang, lang Tid er det siden, og saa meget er der sket i Danmark i disse Hundreder af Aar, at det var ved helt at blive glemt, at vi ude paa Amager har en By, der en Gang var større end København, spillede en langt større Rolle, end den senere Hovedstad da gjorde, og var et af de vigtigste Steder ved Sundet og den sydlige Østersø. Det er Dragør, det gamle Hansefejde.

Naar Dragør nu i Sommer ved maleriske Eas-ster vil fejre 500 Aars Jubilæum, maa det straks bemærkes, at Stedet er langt ældre. Det er snarere over 700 Aar gammelt, thi det omtales allerede ved Aaret 1250, men naar man nu siger: 500 Aar, er det, fordi man ved, at omkring Aaret 1430-31 fornyede Kong Erik af Pommern Østersøstædernes Privilegium paa Dragør, og københavnske Borgere fik Ret til at holde faste Boder derude, ligesom københavnske Slagtere fik Eneret til fra 25 Boder at sælge „flaaet Kød“. Og da man nu kan se, at der paa den Tid ogsaa var Kirkehus, Herberg og Tolder, kan man gaa ud fra, at nu var Dragør bleven en beboet Plads og var ikke længere blot en Samling Fiskeboder og Salterier.

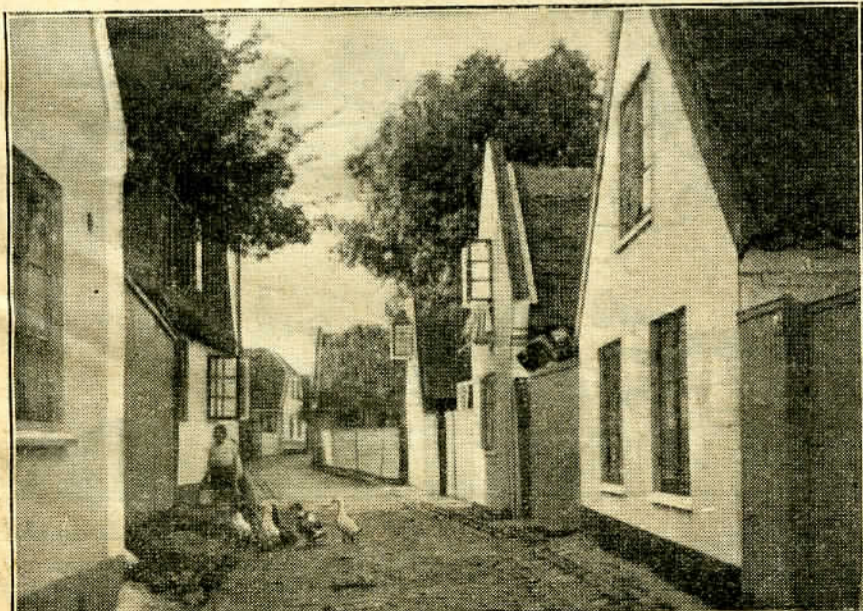
Det var Silden, der gjorde Dragør til det den var. Vi ved fra gamle Kronikeskrivere, baade Saxo og Arnold af Lübeck, at der ved Efteraarstid var saa uhyre Sildestimer i Øresund, at man næsten kunde øse Fisken op med Spande. Salt Sild var da Fastespise i hele den katolske Verden, og ikke blot de driftige Hansestæder, men ogsaa Hollændere, Englændere og Danskere sendte Hundreder af Fiskebaade til Sundet for at fange Sild. Ved Dragør slog man sine Boder op, og her var saa Salterierne og Bødkeryærkstederne, og her kom de fremmede Købmænd for at sælge deres Varer og de dan-

ske Handelsmænd med deres Kød og levende Kreaturer. Hver Bys Fiskere og Handelsmænd havde deres bestemte Terræn, det saakaldte „Fed“, og fra 24. August til 9. Oktober kunde der her være samlet flere Tusinde Fiskebaade med 5-6 Mand i hver. Det er næppe nogen Overdrivelse, naar det fortælles, at der ofte var 20,000 Mennesker beskæftigede ved Fiskeriet, Nedsaltningen og Handelen. Da al Handel og Omsætning foregik frit, undtagen for Varer der skulde føres ind i Landet, var Dragør faktisk den første Frihavn i Danmark, 5-600 Aar før Frihavnen i København.

De gyldne Tider skulde ikke være ved. Hansestæderne havde i flere Hundreder Aar været næsten almægtige i Dragør, men efterhaanden brød de danske Konger deres Magt og fratog dem det ene Privilegium efter det andet. Efter „Grevens Fejde“ var Hansaen næsten helt fordrevet derude. Værrer var det dog, at Silden efterhaanden blev borte. Der kunde endnu være Aar med umaadelig Rigdom paa Sild, men der kunde ogsaa være Tider, hvor der var saa lidt af dem, at det ikke kunde betale sig at sende Skibe og Handelsmænd op i Sundet. Den Rigdom, som Sildefiskeriet havde givet, havde været stor. Man havde, efter Arnold af Lübecks Beretning, set Dragørboerne gaa klædt i Graaværk og Skarlagen. Endnu flere Aar efter det store Fiskeris Ophør var Dragør Midtpunktet for Handelen paa Østersøen, men ogsaa det fortog sig, og Byens Folk var nu henvist til at leve som Søfolk, som Fiskere, Lodser og Bjergere af strandede Skibe. Det er endnu de væsentligste Leveveje i den lille By. Saa er hertil i de senere Aar kommet Opdræt af Gæs, og Hovedstadens Folk har nu ogsaa faaet Ojet op for Dragørs Idyl og Hygge, saa der er opstaaet et helt stort Villakvarter derude. Δ

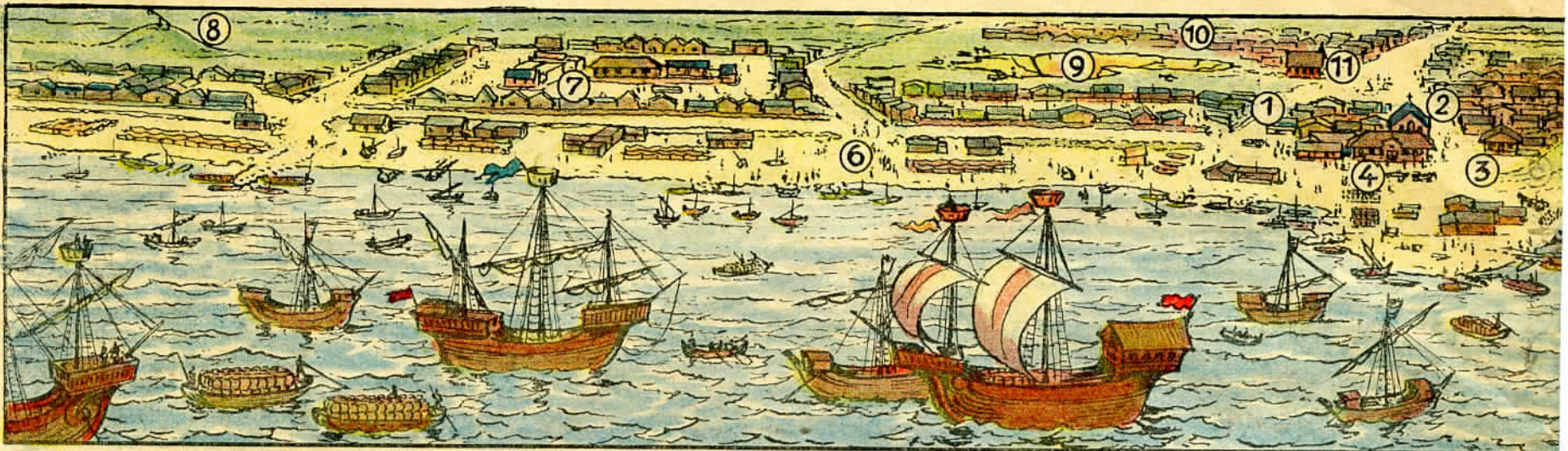
Dragør Kirke, der er opført i 1882-85 af Arkitekt Wessel.

En af de morsomme gamle Gader med Smaahuse i Dragør.

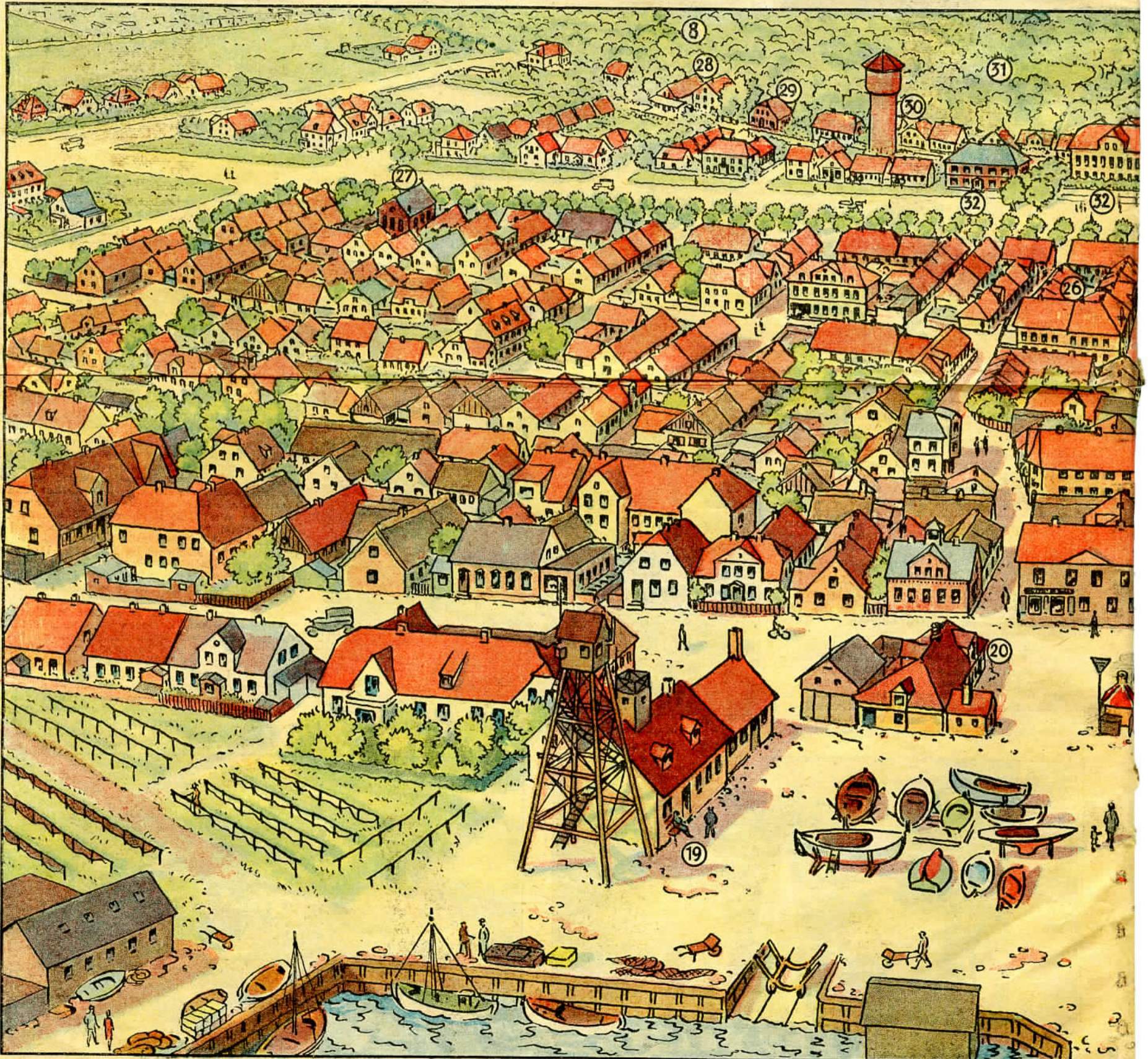

Dragør Havn set fra Lodspladsen over mod Strandhotellet.

Hanselejet paa Dra

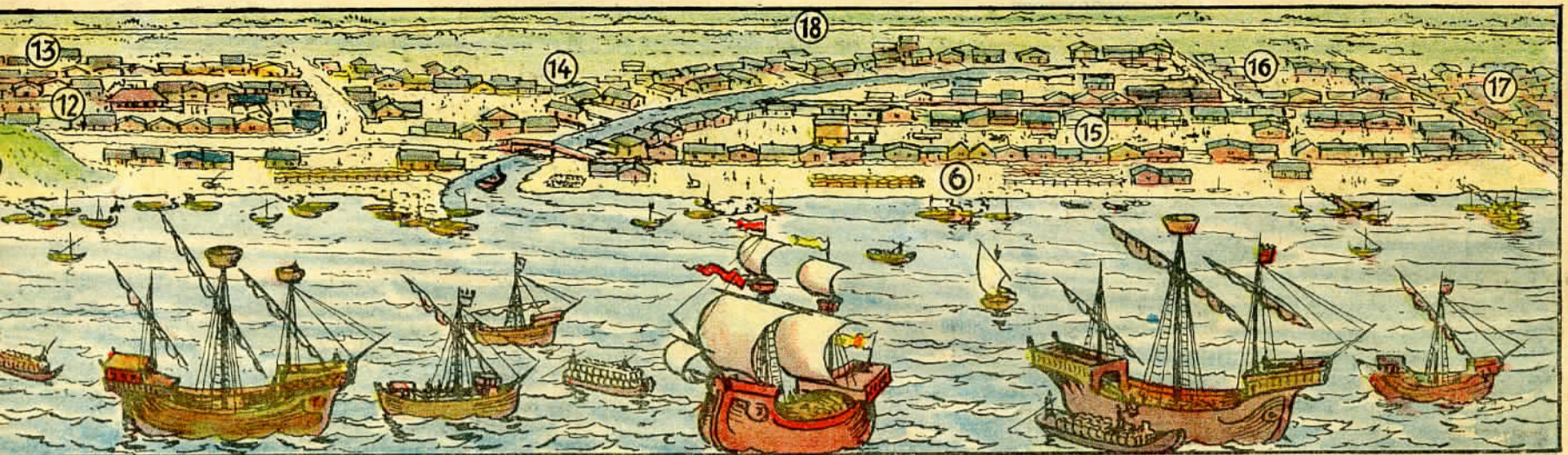
1) Danske Fed.	4) Herberg.	7) Hollandske Fed.
2) Graabroedrenes Kirkehus.	5) Skjolden. (Forsvarsskanse).	8) Blushoj. (Fyr.)
3) Toldstedet.	6) Fiskernes Pladser.	9) Lergrav.

19) Lodsstation.	24) Kroen.
20) Gamle Bylokale.	25) Badstuevaalen.
21) Toldhuset.	26) Borgerforeningen.
22) Gammel Smedie.	27) Missionshuset Bethania.
23) Strandhotellet.	28) Elisenborg.

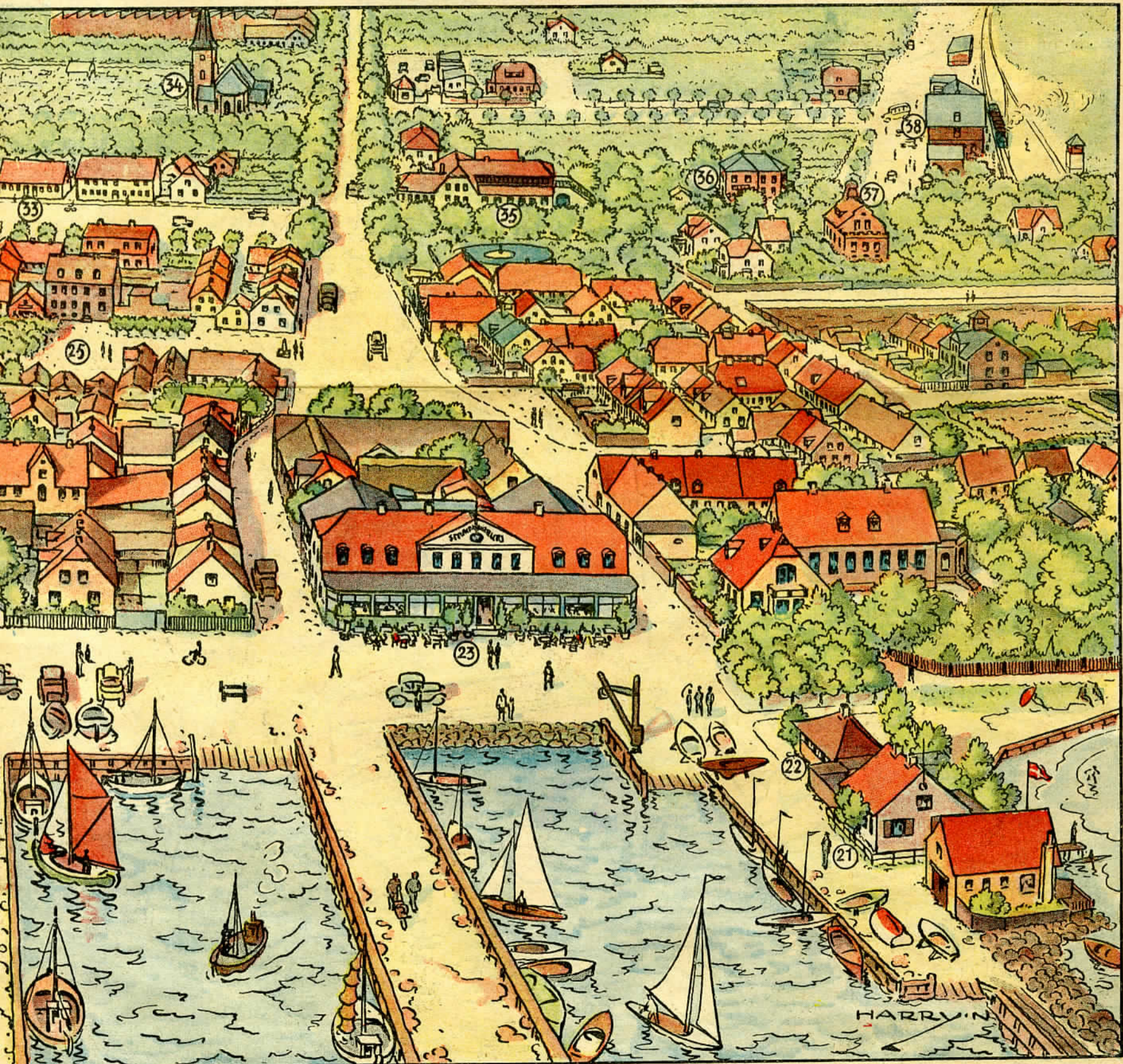
Fugleperspektiv af

Paa begge ovenstaaende Perspektiver vil man se Tallet 8. Det afmaerker det samme Punkt: den lille Bakke, hvor der i gamle Dage var et vipende Blus til Vejledning for de soefarende. Ved

for 500 Aar siden.

12) Byen Treptows Fed.	13) Preussiske Fed.	16) Byen Anklams Fed.
13) Byen Wismars Fed.	14) Byen Stralsunds Fed.	17) Pommerske Fed.
	15) Byen Stettins Fed.	18) Vej ind til Kobenhavn.

for i vore Dage.

Sammenholde de to S'er, kan man gøre sig et Begreb om, hvor de forskellige Steder i det gamle Dragør maa søges i Byen i vore Dage. (ogsaa Artiklen: „Dragør“, Side 27.)

29) Alderdomshjemmet.	34) Kirken.
30) Vandtaarn.	35) Højerup. (Gammelt Væveri.)
31) Anlægget.	36) Amagerbankens Afdeling.
32) Ny Kommuneskole.	37) Ny Raadhus.
33) Gamle Kommuneskole.	38) Banegaard. Post- og Telegrafstation.